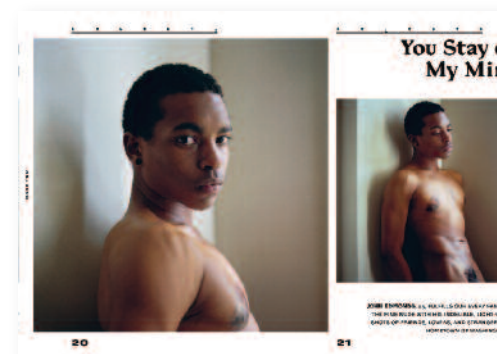
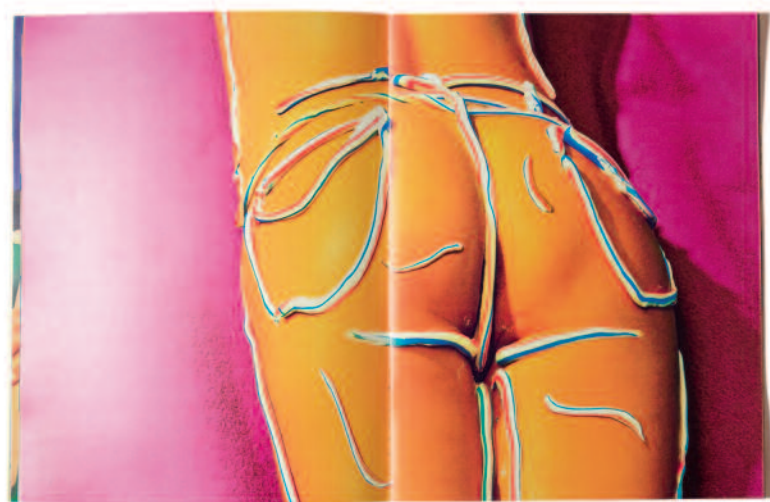
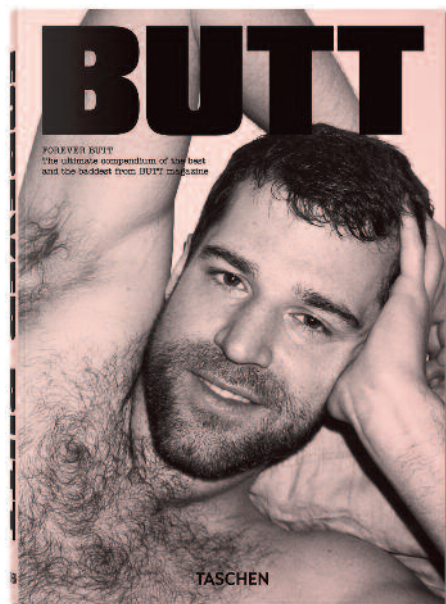
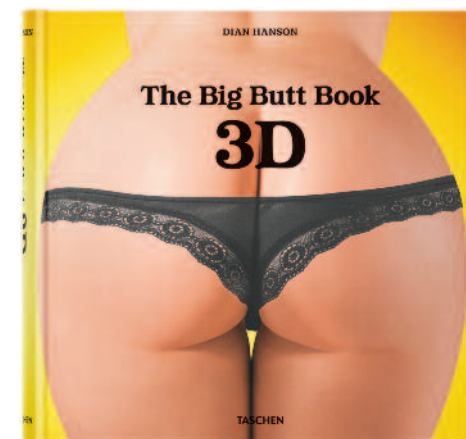
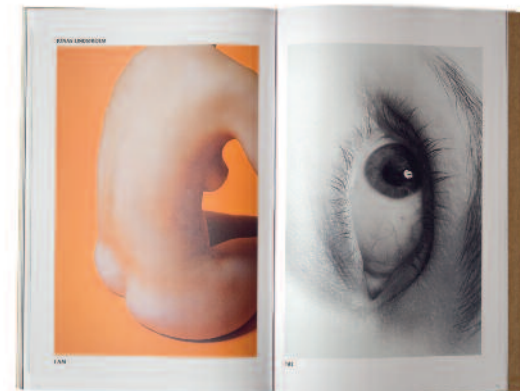
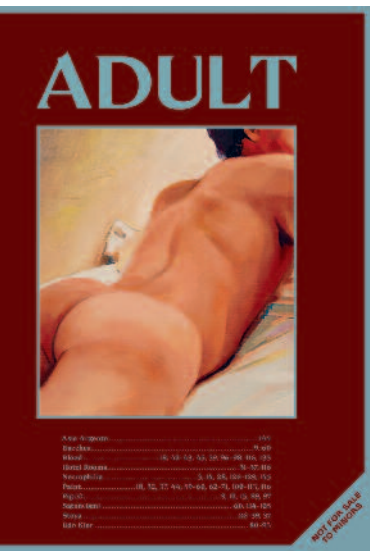

Een nieuwe generatie erotische magazines dient zich aan. En ze liggen niet langer verstopt bij de dagbladhandel. Sterker, je kunt ze fier op je salontafel leggen. 'Ze zijn niet bedoeld om te masturberen, al kan dat natuurlijk wel.'

tekst Natalie Helsen

SEKS OP DE SALONTAFEL

Het eerste seksboekje dat ik onder ogen kreeg, vond ik in het bos. Waarschijnlijk in wat het dievenhol van een stel ontlukende tienerjongens was. De zenuwen gierden me door het lijf. Op de doorregende pagina's kon je nog net de borsten van de konten onderscheiden. En, was dat een piemel? Bah! Zowel gebiologeerd als geschrokken – ik was amper elf – bestudeerde ik de wulpse glooiingen, voor ik alles weer verstopte en ervandoor ging. Vies, wegblijven van die handel!

Dat stiekeme element, dat taboe, is altijd aan seks blijven kleven, nochtans een van de normaalste én leukste activiteiten van de mens. Online seksshops prijzen hun 'anonieme levering', masturbatie is een woord dat veel vrouwen zelden of nooit in het openbaar uitspreken en in de dagbladhandel zijn de 'vieze boekjes' goed verstoppt. Zelfs bekende titels zoals *Playboy* en *Penthouse* zul je nooit op ooghoogte aantreffen, laat staan thuis op de salontafel. Kortom, er kleven nog steeds heel veel vooroordelen aan een van onze favoriete bezigheden.

Maar misschien is er beterschap op komst. De toename van het aantal onafhankelijke adultmagazines lijkt voor-

zichtig een nieuwe tijd aan te kondigen. Publicaties als *Tissue*, *Adult* en *Toilet Paper* vinden hun weg naar de high-end magazineverkopers en liggen er uitgestald naast toonaangevende architectuur- en culinaire magazines. Hier geen kermis van gladgeschoren schaamlipjes, dikke borsten, frontale coïtus, cunnilingus, anilingus, fellatio en andere fraai omschreven begrippen, maar een opvallend mooie beeldtaal waarin als het ware bijna toevallig veel naakt en seks is verwerkt. Vaak afgewisseld met lijvige diepte-interviews, persoonlijke essays rond seksuele beleving en verhalen rond mode.

De ontblote lijven zijn echt. Het schaamhaar tiert de ene keer weeldig, maar kan ook kortgewiekt zijn. Typische pornopopjes zijn hier ver te zoeken. En hun strakke vormgeving en dikke papier verklappen dat het om magazines gaat die lezers willen bewaren, eerder dan ze met hongerige ogen voor een vluchtige ontlading te verslinden.

Tongue in check

Naakte lichamen in combinatie met kunst en seksualiteit zijn natuurlijk niets nieuws. Er werden al wulpse vruchtbaarheidsbeeldjes gevonden van 24.000 jaar oud, de Indiërs hadden hun Kamasutra en archeologisch opgraafwerk vtoont aan dat ook de oude Grieken en Romeinen niet vies waren van naakte lichamen.

Tijdens de vorige eeuw maakten fotografen als Man Ray en Helmut Newton furor met sensueel naakt en ook in de mode wordt vaak naar seks gerefereerd. Denk maar aan de campagnes die Calvin Klein en Tom Ford.

Maar meer nog dan gewoon te refereren naar seksualiteit, toont de nieuwe lading naaktmagazines een directe en realistische visie op seksualiteit in een jasje van kunst en mooi beeldmateriaal. De boodschap is duidelijk: laten we er nu maar gewoon voor uitkomen dat we houden van seks en porno, geniet ervan en ga lekker verder met je leven.

Waarin zit 'm het verschil dan met de 'vieze boekjes'? Waarom zijn deze nieuwe bladen duidelijk minder confronterend en ondanks hun seksueel getinte inhoud ideaal lees- en kijkvoer om ongegeneerd met vrienden te delen? Een borst is toch een borst? Niet dus.

Ten eerste komt dat door de sterke esthetische visuele elementen. *Toilet Paper* is het fotografiemagazine van kunstenaars Maurizio Cattelan en Pierpaolo Ferrari. Hun werk, dat ze ook al ten dienste van Kenzo stelden voor de reclamecampagnes, valt op door de sterke kleuren en collage-achtige composities. Seks is hier niet de hoofdzaak, terwijl de beelden vaak op een speelse manier provoceren door gebruik te maken van seksgeladen elementen: plastic dildo's worden door een elegante vrouwenhand met een knalgele meetlat gemeten, modellen in modeshoots worden gefotografeerd als waren ze onderdeel van een aangeklede gangbang. Om seks te suggereren, moet je niet altijd uit de kleren gaan.

Naast het visuele component, is ook de boodschap duidelijk anders dan die van het doordeweekse seksboekje, vindt Uwe Jens Bermeitinger. Deze Duitser is hoofdredacteur van *Tissue*, een jaarlijks uitgegeven magazine dat zich liever een 'handleiding voor fotografie rond mode, kunst, fetisj en filosofie' noemt dan een seksmagazine. "Bij ons zul je nooit expliciete details van geslachtsorganen vinden",

zegt hij. "Het gaat vooral om de boodschap die we uitdragen. Wij zijn geen magazine dat je per se wil opwinden of dat je koopt om te masturberen. Het kán natuurlijk wel, maar daar draait het niet om. (*lacht*) *Tissue* gaat over vrijheid: over dat we respect hebben voor alle mensen en dat iedereen gelijk is én mooi kan zijn. Meer dan dat het om naaktfoto's gaat."

Ook Jan Lemaire denkt er zo over. Tot voor kort bracht hij met *Poupi Whoopy* een met de hand gezeefdrukt naaktblad uit, dat vooral opviel door grappige shoots en kleurrijke beelden.

"*Poupi Whoopy* had niets met pornografie te maken", vindt Lemaire. "Het was vooral tongue in cheek. Als zeefdrukker wilde ik gewoon magazines maken en pin-ups hadden een esthetiek die me wel lag. Het ging vooral om iets moois maken, niet om geld verdienen. Ik denk dat ik evengoed een magazine rond een totaal ander thema zou kunnen maken, maar met naakte mensen werken is gewoon leuker. Laten we eerlijk zijn." (*lacht*)

Goeie en slechte porno

In de wereld van de volwassenenliteratuur is Dian Hanson een begrip. Als feministe uit de 'tweede golf' – die onder meer stelt dat gelijkheid ook impliceert dat vrouwen uit vrije keuze in de seksindustrie kunnen werken – stond de nu 53-jarige Amerikaanse in de jaren 70 mee aan de wieg van het hardcore magazine *Puritan*. Later werkte ze aan naaktbladen zoals *Oui* en *Juggs* en was ze occasioneel naaktmodel.

Sinds 2001 is ze de 'sexy book editor' van de Duitse boekuitgever Taschen, en zette ze haar naam al onder ruim zestig uitgaves. Bekende titels zijn *The Big Butt Book*, *The Big Book of Pussy*, *The Big Penis Book*, en *1000 Nudes*. Elk boek staat vol met explicitiete beelden van konten, poesjes en piemels.

Al die boeken worden bij Taschen zonder schroom in dezelfde rekken verkocht als pakweg *The Architect's Home* en *Art Nouveau*. Een belangrijk punt, volgens Hanson: "Uitgever Benedikt Taschen groeide op in het Duitsland van de jaren 70, in tijden van exuberante seksuele vrijheid. Voor hem is iedere interesse even oké. Daarom komen we zo goed overeen. Door dezelfde aandacht, kwaliteit en zorg aan deze boeken te besteden, zenden we een boodschap uit naar de maatschappij die stelt dat seks even belangrijk en waardig is als kunst, architectuur en eender welk ander relevant maatschappelijk thema. Taschen zei ooit tegen me: 'Er bestaat goeie kunst en slechte kunst, net zoals er goeie porno en slechte porno bestaat. Beide zijn gelijk en wij brengen van allebei alleen de goeie versies.'"

Ook de keuze van de onderwerpen is belangrijk. Publicaties over niche onderwerpen zoals fetisjen legitimeren de interesses van mensen die zich soms eerder aan de rand van de samenleving voelen. "Op die boeken krijg ik veel positieve reacties", legt Hanson uit. "Van mensen die dachten dat ze alleen stonden met hun wensen. Mannen zijn altijd heel bereid om over hun seksualiteit te praten,

'Onze boodschap is dat iedereen gelijk is én mooi kan zijn', zegt Uwe Jens Bermeitinger, hoofdredacteur van 'Tissue'.

zolang het maar mainstream is en het dus over neuken, borsten en billen gaat. Iemand met andere voorkeuren gaat in zo'n context niet snel uit de biecht klappen als die bijvoorbeeld opgewonden raakt van voeten likken en kan zich al snel gemarginaliseerd voelen. Daarom is het belangrijk dat we ook boeken over hún interesses en voorkeuren uitbrengen als een krachtig signaal."

Meer dialoog

Zou het kunnen dat door deze toename van highbrow naaktmagazines het taboe rond seks stilaan verdwijnt? Berkeley Poole is art director van *Adult Magazine*, een New Yorks blad dat ze enkele jaren geleden opstartte met Sarah Nicole Prickett. Ze voelt dat er verandering op til is. "Toen we begonnen met *Adult*, kenden we bijna geen enkel ander

blad rond seks, en nu zijn ze niet meer te tellen”, vertelt Prickett. “Tijdens mijn lessen seksuele opvoeding zei mijn leerkracht me dat onthouding *the only way to go* was. Zo voed je vrouwen natuurlijk op met gekke ideeën over hoe ze zouden moeten zijn en over hoe ze zich bij hun partner moeten gedragen. Met deze nieuwe magazines opent de dialoog zich meer en meer. Zeker als het gaat om vrouwelijke seksualiteit. In *Adult* brengen we de meest uiteenlopende verhalen, vaak vanuit de persoonlijke belevenis van onze journalisten. Dat is echt.

“Vrouwenbladen zoals *Cosmopolitan* geven je vaak het gevoel dat je een videospel speelt waarin je keer op keer verliest. ‘Wie deze zeven regels volgt, kan zijn partner pas écht plezieren.’ Dat soort dingen. Telkens is er weer een ander regeltje dat je nog moet leren om écht goed te zijn. Zo blijf je natuurlijk verliezen. Voor mij is het vooral van tel om je comfortabel te voelen met jezelf en dat je je eigen seksualiteit ontdekt. En dat proberen we in *Adult Magazine* te doen.”

Ultieme vrijheidswens

Ondertussen in een Brusselse hangar: nadat het publiek eerder al geboeid keek naar de elegante kronkels van een ranke paaldanser, applaudiseren ze nu na de pikante burlesqueshow die erop volgde. De blonde stripteaseuse loopt nog een laatste ererondje. Op haar pronte borsten niets meer dan twee pasties die glinsteren in het rode licht.

Je zou het niet onmiddellijk van de situatie afleiden, maar het publiek – ingetogen, glaasje cava in de hand – doet wel iets vermoeden: we zijn hier niet op een sexy peepshow, maar op BruLesk, een Brusselse kunstperformance met hedendaagse burlesque die de grenzen van erotiek en kunst wil vervagen.

Tegelijkertijd toont een videoprojectie hoe Shelbatra Jashari, het Belgisch-Kosovaarse brein achter de performance, haar lichaam in een andere ruimte laat versieren door de bezoekers. Veel meer dan een string, een pruik en torenhoge hakken draagt ze niet. De spanning is dan ook te snijden bij de mensen die haar lichaam met plakband en stickertjes versieren, alsof ze oog in oog staan met hun eigen sekstaboes die ze ter plekke moeten overwinnen.

“BruLesk was voor mij een manier om erotiek en seksualiteit te exploreren”, legt Jashari uit. “Vanuit een persoonlijke noodzaak om te ontdekken, maar ook om te bestuderen hoe het lichaam binnen performance en hedendaagse dans wordt bekeken. Het is een platform waarin het lichaam helemaal vrij is, en iedereen er los van zijn achtergrond of opleiding mee mag werken om zich uit te drukken. Dat is mijn ultieme vrijheidswens.”

Spijtig genoeg was het Jashari’s laatste BruLeskproject in Brussel, want wars van de positieve vooruitzichten die de nieuwe lichting adultmagazines voorspelt, wil de realiteit soms op zich laten wachten. “Voor mij was dit mijn afscheidproject van de stad”, zegt de kunstenaar. “Mijn werk slaat er gewoon niet aan. Ik ben van mening dat de stad zo’n project nodig heeft, maar ik krijg vaak heftige en negatieve reacties. Er moet iets in mijn werk zitten dat mensen kwaad maakt. Ik heb al bedreigingen gekregen, Mensen zeiden dat ik dom ben, lelijk, dat ik er tijdens mijn voorstellingen als een hoer uitzie... Tijdens mijn performance zit ik drie uur lang op een stoel en mogen de bezoekers op mijn

Shelbatra Jashari laat zich beschilderen tijdens haar performance, die tot doel heeft de grenzen van erotiek en kunst te vervagen.

lijf schrijven. Dan komen er mensen naar je toe die zeggen: ‘De volgende keer kom ik op je plassen!’”

“Ik krijg van vrouwen drie soorten reacties,” zegt Jan Lemaire van *Poupi Whoopy*. “Of ze zeggen er niets van, en dan is het oké. Of ze jengelen dat ze zelf graag naakt op de foto willen, wat alleen maar contraproductief werkt. Of ze denken dat ik een pervert ben die gewoon veel blote borsten wil zien. Mannen daarentegen reageren eerder jaloers. Weer omdat ze denken dat ik mijn dagen slijt tussen de naakte vrouwen. Ik kan je nochtans verzekeren: aan zo’n shoot is niets opwindends. Terwijl het team – dat volledig uit vrouwen bestaat – de modellen klaarmaakt, moet ik mijn mond houden en vooral nadenken over hoe ik alles ga kadreren. Daar is weinig blits aan.

“Ik denk wel dat dit soort magazines vooral in de stad aanslaan. Als ik mijn werk in de Ardennen zou tonen, dan ben ik er zeker van dat ze daar anders gaan reageren dan in de grootstad waar zulke onderwerpen minder shockerend zijn.”

Uwe Jens Bermeitinger van *Tissue* vult nog aan: “We willen ons niet als seksboekje presenteren, maar als we daarmee de maatschappij van dit taboe af kunnen helpen, mij niet gelaten.”

En ook *DMmagazine* doet mee: terwijl de wereld het dit weekend voornamelijk over liefde en Valentijn wil hebben, doen wij een boekje open over de wereld van seks. Waarom? Omdat het kan. Hopelijk legt u ons dan ook met plezier bij op de salontafel. Happy Valentine!